Motion

1984/85:2685

Lisbet Calner och Karl-Erik Svartberg

Förbud mot djurförsök för kosmetikaframställning

Djur utsätts för övergrepp inom många områden av det mänskliga samhället. Plågsamma experiment med enbart kommersiella syften är särskilt motbjudande.

Ögonirritationstester, hudirritationstester och giftighetstester inom kosmetikaindustrin är exempel på hur djur plågas enbart för vinstens skull. Vinsten är god i branschen. Framställningskostnaden ligger ofta under 5 % av försäljningsvärdet.

Socialstyrelsen uppskattar att marknaden för kosmetika och hygienartiklar omfattar ca 20 000 produkter.

Tester av ingredienser i kosmetikapreparat eller test av den färdiga kosmetiska produkten utförs i många länder, även i Sverige. Kosmetikaföretagen testar på djur för att kunna vara på den säkra sidan vid en eventuell anmälan om en produkts skadliga verkan på människor. Har företaget utfört de rekommenderade testerna har de en chans att gå fria.

Vilken typ av tester rör det sig då om?

Ögonirritationstesterna görs som regel på kaniner, därför att de har så känsliga ögon.

Giftighetstesterna sker ofta på möss och råttor med LD 50-metoden. Hälften av djuren förväntas dö i testet som görs på obedövade djur.

Hudirritationstesterna utförs i första hand på marsvin eller kanin, vars hud rakas och inflammeras med testämnet. Djuren bedövas inte. En sådan testmetod är Braize-testet som tillgår så att först förbereds djurets kropp. Denna procedur är mycket plågsam och innebär att pälsen eller håret tas bort genom rakning eller annan metod, varefter självhäftande tejp pressas fast på hudytan och snabbt dras av gång på gång så att hudlager efter hudlager försvinner, tills en önskvärd nivå av känslig hud är nådd. Substansen som skall testas appliceras på huden, och stället täcks med plåster e. d. Efter en eller två dagar tas plåstret av och huden inspekteras. Djuret befinner sig hela tiden i en fastlåst position, så att det inte skall kunna klia sig eller försöka ta bort det som irriterar.

Är alternativet till djurtester då ett osminkat liv?

Nej! Redan i dag finns en kostmetikamarknad vars produkter inte är testade på djur. Man använder frivilliga personer – ofta egen personal som gör hudtester, man testar genom att göra riskvärderingar av varje råvara. Molekyler testas i mikroskop mot varandra för att stämma tillsammans och för att man skall se att de inte innehåller eller bildar cancerframkallande ämnen.

I Sverige finns åtminstone ett fyrtiotal märken av kosmetika- och hygienprodukter som inte är testade på djur.

Människor i vårt land blir alltmer medvetna om det oetiska i att plåga levande varelser för ett så lyxbetonat syfte som kosmetikan ändå utgör. Därför är det nu dags att stoppa denna typ av djurförsök.

Allt fler frågar efter kosmetika och hygienpreparat som inte är djurtestat. Dessa preparat finns men kan vara svåra att hitta eftersom sådana preparat inte innehåller någon innehållsdeklaration. Enligt vår uppfattning bör en märkning av produkterna komma till stånd och en lämplig lösning vore att konsumentpolitiska kommittén ges tilläggsdirektiv i frågan.

Vi menar att det i dag finns ett starkt intresse hos en bred allmänhet att reducera djurförsöken så långt som möjligt.

I det perspektivet ter sig djurförsök för kosmetikaprodukter som både oetiskt och olämpligt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi*

att riksdagen uttalar att djurförsök för kosmetikaframställning inte bör tillåtas i Sverige.

Stockholm den 25 januari 1985

LISBET CALNER (s) KARL-ERIK SVARTBERG (s)

* Se även motion 1984/85:2686.